

SOU 2016:5; Låt fler forma framtiden

Alla förändringar som kan komma att ske genom ändringar i kommunallagen måste alltid ske med ett särskilt beaktande av den grundlagsfästa principen om den kommunala självstyrelsen. Det måste finnas en frihet och flexibilitet att anpassa sig efter kommunernas skiftande förutsättningar och önskemål.

Många av förslagen i utredningen avser att öka kommuninvånarnas inflytande och delaktighet. Nacka kommunfullmäktige har höga ambitioner att göra invånarna delaktiga och ge stort inflytande, vilket avspeglar sig i de övergripande mål som gäller för all kommunal verksamhet. Kommunens ska utvecklas i samspel med de som lever och verkar i Nacka och skapa förutsättningar för att människor ska kunna förverkliga sina drömmar och idéer. En väsentlig del av Nackas inflytandearbete sker genom kundvalet, som ger invånare ett reellt inflytande över sina välfärdstjänster. Nacka arbetar också aktivt med att utveckla ett mer kundcentrerat arbetssätt. På så sätt skapas förutsättningar för invånarnas inflytande över hur kommunen utformar sin service och sina tjänster.

Flera olika typer av dialogarbete pågår inom kommunen, främst med koppling till stadsutvecklingsarbetet. Ett exempel på detta är projektet ”Konsten att skapa stad”, där nya former för dialog och inflytande prövas. I en av projektets aktiviteter bidrog omkring 5 000 nackabor med sina perspektiv för att ta fram en vision för stadsutvecklingsarbetet.

Nacka kommun konstaterar att det finns stora möjligheter att arbeta med delaktighet och inflytande utifrån den frihet och flexibilitet som den kommunala självstyrelsen innebär. Invånares delaktighet och inflytande ligger inom den politiska organisationens intresse och därför är det inte nödvändigt att kommunallagen belastas med särskild reglering kring detta. Detsamma gäller förslagen om folkmotion/medborgarförslag. Det är en chimär att medborgarnas delaktighet/inflytande ökar genom att de får rätt att väcka ärenden i kommunfullmäktige. Det enda det leder till är administration och att det tar längre tid innan medborgarnas förslag får en reell behandling av beslutande organ. Det är Nacka kommuns erfarenhet att flertalet frågor kan hanteras betydligt snabbare om medborgarna kan väcka ärenden i nämnd. Det ger betydligt mer praktisk demokrati. Behövs beslut i fullmäktige, så

hanterar kommunallagen det redan i dag med sina bestämmelser om att ärenden om principiell betydelse eller större vikt ska beslutas av kommunfullmäktige. Nacka kommun avstyrker förslaget om att införa folkmotioner.

Nacka kommun ställer sig positiv till att de förtroendevaldas villkor förbättras. Särskilt förslagen om att möjliggöra att förtroendevalda i kommunfullmäktige får behålla sitt uppdrag även efter flytt från kommunen och om ledighet vid föräldra- eller sjukledighet utgör konkreta förslag som möjliggör ett hållbart arbets- och familjeliv för förtroendevalda.

Nacka kommun ställer sig inte bakom utredningens förslag om att lagstifta att fullmäktigepresidiet ska kunna fatta beslut som allmänpolitisk debatt i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige har redan idag en möjlighet att anordna allmänpolitiska debatter och kommunallagen bör därför inte belastas med en särskild bestämmelse om det.

Nacka kommun avstyrker förslaget om försöksverksamhet med sänkt rösträttsålder i kommunerna. Rösträtten bör vara knuten till myndighetsåldern, även i kommunala val. Utredningens argument om att frågor som är särskilt viktiga för ungdomar avgörs i kommunerna stämmer förvisso, men argumentet är lika hållbart vad gäller riksdagen där beslut om t ex skolplikt, betygssystem, beskattning av jobb för ungdomar och villkor för bostadsbyggande avgörs.

Nacka kommun avstyrker förslag om ytterligare översyn av partistödet. Från och med denna mandatperiod ska partierna redovisa hur partistödet används för kommunfullmäktige. Man bör avvakta utfallet av hur denna förändring genomförs innan ytterligare översyner görs.

Utredningen diskuterar möjligheten att begränsa hur länge en förtroendevald ska få inneha ett tyngre uppdrag. Nacka kommun avstyrker detta och menar att det är upp till partierna att nominera och väljarna att rösta på personer man har förtroende för. En begränsning av möjligheten att kandidera till ett uppdrag innebär en oförsvarlig inskränkning av de demokratiska fri- och rättigheterna.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör